

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo.mmm@gov.fi

Asia:

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitys Tenojoen vesistöissä Norjan kanssa tehdyn kalastussäännön muuttamisesta sekä Tenon kalastussopimuksen voimaansaattamisesta koskevan lain muuttamisesta

Viite: Lausuntopyyntö 22.12.2023 VN/2935/2020, VN/2935/2020-MMM-107

Osakaskunta esittää vesialueen omistajana seuraavaa:

Sääntö kokonaisuudessaan on neuvoteltava uudelleen ja sitä ei saa hyväksyä tässä muodossa

Sääntö rikkoo omistajan oikeutta ottamatta huomioon korvausperiaatetta omaisuuden käyttökiellosta. Samalla sääntö rikkoo yhdenvertaisuusperiaatetta, asettaen eri vesialueiden omistajat eri asemaan.

Omistusoikeuden käyttökiellosta korvaus

Tenojoen vesistön omistusoikeus on Isojaon yhteydessä jyvitetty tiloille. Näin muodostettiin elinkelpoisia tiloja sekä kiinteistöjä. Nyt lausunnolla olevassa Tenojoen kalastussäännössä rajoitetaan yksilöiden omistusoikeuden alaisen omistuksen käyttöä, kieltämällä käyttö joko kokonaan tai käyttöä rajoitetaan. Tällaisesta toimesta tulee valtion suorittaa korvaus omistajille. Valtio käyttäessään julkista valtaa syntyy korvausvelvollisuus. Samoin valtiovalan korvausvelvollisuus tosiasiallisesta hallintotoimesta. Kts. valtiokonttorin ohjeet kohdat 1 ja 3. Samalla kun esitetään uutta sääntöä, tulee samalla esittää valtion korvausmenettely ja laskentamalli siitä, miten korvataan omistajalle omistusoikeuteen kajoaminen.

Yhdenvertaisuusperiaatteen kunnioittaminen

Lausunnolla olevassa Tenojoen kalastussäännössä eri vesialueiden omistajat asetetaan eriarvoiseen asemaan. Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

Nyt lausunnolla olevassa kalastussäännössä on Nuorgamin yhteisenvesialueen omistajat eriarvoisessa asemassa verrattuna muiden vesialueiden kanssa, vaikkakaan ei ole olemassa minkäänlaista tieteellistä tai minkäänlaista perustetta rajoittaa kalastamista nyt lausunnolla olevan säännösten mukaisesti.

LUKEN tekemät saalistilastot esim. 2010–2020 kertovat Outakosken vesialueen saaliiden olevan pienin ja Nuorgamin vesialueen saaliiden toiseksi pienin. Näin ollen rajoitukset näille alueille on väärin kohdistettuja. Samalla rajoituksilla ei ole minkäänlaista lohensuojelullista perustetta.

Yksittäiset kohdat

Emme tässä vaiheessa ota kantaa eri pykäliin, koska periaatteellinen perusta säännökselle on vesialueen omistajaa loukkaava ja omistusoikeuteen kajoava.

Nuorgamin yhteisen vesialueen osakaskunta
Raimo Hekkanen hoitokunnan puheenjohtaja.